

steller

L. van Kesteren/R. Naaktgeboren

Leiden
11 februari 2021

onderwerp

- Belastingrapportage 2020

Samenvatting

Voor u ligt de belastingrapportage over 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR).

Onderdeel van het takenpakket van de BSGR betreft de analyse en detaillering van de aanslagoplegging over het boekjaar 2020 voor de deelnemers in de vorm van de eindejaars belastingrapportage. De belastingrapportage 2020 gaat in op de volgende onderwerpen:

1. Een algemeen deel.
Het algemene deel van de belastingrapportage gaat in op het te hanteren normenkader. In het normenkader is aangegeven welke wet- en regelgeving van toepassing is ten aanzien van de rechtmatigheid van de belastingverantwoording. Het controleprotocol/normenkader 2020 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 25 juni 2020.
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de rapportage belastingen 2020 in overeenstemming met de uitgangspunten zoals opgenomen in het normenkader. Deze verantwoording houdt onder meer in dat de cijfermatige specificaties opgenomen in de rapportage belastingen een getrouw beeld moeten geven en deze informatie rechtmatig tot stand is gekomen.
2. Een toelichting op de rapportage:
De toelichting geeft een nadere analyse van de aanslagopleggingen gedurende het boekjaar 2020. De volgende onderwerpen worden in de toelichting op de rapportage nader uitgewerkt: de belastingproductie; de belastingdebiteuren en de rekening courantpositie tussen de BSGR en de deelnemers; de prognoses omtrent de nog op te leggen aanslagen en oninbaarheid.
3. Een aantal bijlagen:
In de bijlagen zijn per deelnemer de hiervoor genoemde categorieën cijfermatig uiteengezet. Het gaat hierbij om de productie per deelnemer, de rekening courantpositie tussen de BSGR en de deelnemers, de debiteurensaldi per deelnemer, de ouderdomsanalyse van de debiteurensaldi alsmede de oninbaarheid van het debiteurensaldo en de prognoses per deelnemer omtrent de nog op te leggen aanslagen. Tevens wordt in een bijlage aangegeven in hoeverre de afgesproken normen in de dienstverleningsovereenkomst zijn behaald.

In 2020 zijn de inspanningen erop gericht geweest de kohieren kwalitatief en kwantitatief goed op te leggen. De totale bruto oplegging in 2020 is € 493,5 miljoen ten opzichte van € 472 miljoen in 2019. Het verschil wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de uitbreiding met Leiderdorp (13,5 miljoen) en deels door areaaluitbreiding en stijging van de tarieven ten opzichte van vorig jaar.

Naast de reguliere werkzaamheden, waaronder de bezwaarafhandeling, hebben in 2020 de volgende ontwikkelingen plaatsgevonden:

- Alle grote kohieren voor 2020 zijn conform planning opgelegd. Er zijn, onder de druk van de coronacrisis, wel wijzigingen in de planning opgetreden voor met name de kohieren met precario en toeristenbelasting. Ook zijn de gegevens voor meerdere kleine kohieren niet tijdig aangeleverd, waardoor deze niet conform planning opgelegd konden worden;
- Het verwerken van de kadastrale gegevens heeft met een kleine achterstand te maken. Dit heeft te maken met het ontwikkelen van de nieuwe afnamefunctionaliteit vanuit de LV WOZ. Om dit

goed te kunnen testen is tijdelijk de verwerking stopgezet. Inmiddels kunnen er berichten vanuit de LV WOZ worden opgehaald.

Op dit moment wordt gewerkt aan het doorverwerken van de opgehaalde berichten in de belastingapplicatie. Eind 2020 zou de gehele keten in gebruik moeten zijn. Er is een flinke vertraging opgelopen, waardoor het geheel met een half jaar is verschoven.

- Ook wordt er gewerkt aan implementatie van het Handelsregister (HR). Hierdoor is er beschikking over meer en betere gegevens dan vanuit de Kamer van Koophandel (KvK) bestanden. Net als bij de afname LV-WOZ wordt er gekampt met een flinke vertraging, waardoor in gebruikname is verplaatst naar eerste halfjaar 2021;
- Als derde grote wijziging gaat de levering vanuit de BRK drastisch wijzigen. Momenteel wordt BRK 2.0 ontwikkeld, implementatie wordt verwacht eind 2021.
- Als gevolg van de voorgenomen overgang van de applicatie naar de SaaS omgeving bij Centric hebben 4 van de 6 applicatiebeheerders een andere werkring gezocht. De overgebleven applicatiebeheerders aangevuld met inhuur (al dan niet via Centric) behartigen de lopende zaken. Nieuwe ontwikkelingen/innovaties zullen zoveel mogelijk meegenomen worden in de versie zoals die in de SAAS-omgeving door Centric zal worden beheerd. Er is begonnen met de processen van Informatie & Inning. Er zijn goede stappen gemaakt, maar het zal nog even duren voor alle wijzigingen die naar voren zijn gekomen deel uitmaken van de standaard in SaaS;
- Thuiswerken maakt bereikbaarheid en communicatie zowel bij de BSGR als deelnemers lastiger. Doorlooptijd van issues wordt hierdoor beïnvloed;
- Een grote hoeveelheid parkeerbezwaren als gevolg van de in gebruik name van een nieuw systeem bij de organisatie Parkeerservice. Dit heeft veel kostbare tijd gekost vanwege implementatieperikelen aldaar;
- Proefconversie en definitieve conversie van de gegevens van de gemeente Velsen naar de omgeving van de BSGR.

Vanaf 2021 heeft de gemeente Velsen haar belastingtaken overgedragen aan de BSGR. In de maand juni 2020 is gestart met:

- Data-analyse vanuit de huidige applicatie van gemeente Velsen;
- Proefconversies waarbij sprake is van het verrijken van de database;
- Het toevoegen van Velsen-noord aan het verzorgingsgebied van de BSGR.

Na 1 december, het moment van de mutatiestop voor Velsen, is de data van BSGR verrijkt met die van Velsen. Begin 2021 zullen de verschillen opgewerkt moeten worden, zodat de gecombineerde aanslagen voor Velsen verzonden kunnen worden.

Begin januari is gestart met de overdracht van het bronhouderschap van de LV-WOZ van Velsen naar de BSGR. De voorbereidende werkzaamheden hiertoe zijn inmiddels verricht.

Eind 2020 zijn er over 2020 11.325 plicht- en maatstafbezwaren (regels) geregistreerd exclusief WSHE/WOZ bezwaren. Hiervan staan er nog 238 open. Ter vergelijking met vorig jaar respectievelijk 13.955 en 320.

Van de 238 openstaande bezwaren zijn er 75 in de 6 laatste weken van 2020 binnen gekomen en deze dienen in de eerste 6 weken van 2021 afgehandeld te worden.

De positie belastingdebiteuren geeft het bedrag weer dat de BSGR voor de deelnemers per 31 december 2020 aan belastingvorderingen heeft uitstaan en bedraagt € 20,7 miljoen (2019: € 22,9 miljoen). De positie belastingdebiteuren laat per 31 december 2020 een daling zien ten opzichte van de positie per 31 december 2019 van € 2,2 miljoen. Dit ondanks het in 2020 verleende uitstel van betaling aan ondernemers. Per ultimo 2020 staat hiervan nog open € 1,1 miljoen. Verder is het saldo toegenomen als gevolg van de uitbreiding in 2020 door toetreding van Leiderdorp. Als belangrijkste oorzaak kan worden gemeld dat opleggingen eerder in het jaar plaatsvinden.

Onderdeel van het gepresenteerde debiteurensaldo betreft de werkelijk oninbaar geleden bedragen. In 2020 bedraagt het saldo oninbaar € 1,6 miljoen ten opzichte van € 2,1 miljoen in 2019. In 2017 is door

het bestuur besloten om vorderingen ouder dan 5 jaar volledig oninbaar te verklaren. De doorwerking van dit besluit is ook terug te vinden in 2020.

De door de BSGR ontvangen belastinggelden worden na ontvangst zo spoedig mogelijk verwerkt en overgemaakt naar de deelnemers. Per 31 december 2020 staat per saldo €5,8 miljoen (2019 € 6,2 miljoen) open als nog af te rekenen met de deelnemers. Dit zijn de ontvangsten van de laatste week van het jaar 2020 en de invorderingsopbrengsten van de maand december. Het voordelig verschil in de rekening courant positie ten opzichte van voorgaand jaar is veroorzaakt doordat betalingen eerder in het jaar binnenkomen als gevolg van eerder opgelegde aanslagen.

Elk jaar maakt de BSGR bij de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken gebruik van het Inlichtingenbureau (IB). Maandelijks (en vanaf april 2020 tweewekelijks) wordt er een bestand bij het IB aangeboden om zoveel als mogelijk verzoeken automatisch af te doen.

Als een kwijtscheldingsverzoek niet automatisch wordt toegekend door het Inlichtingenbureau, dan is er een 'blokkade' geconstateerd. Het IB beschikt in dat geval dan namelijk over geen óf over verouderde informatie om een goed advies te geven. Blokkade-redenen kunnen zijn het ontbreken van informatie over inkomen, vermogen en/of bezit van auto's. Er kan sprake zijn van één van genoemde blokkade-redenen, maar er kunnen bij één kwijtscheldingsverzoek ook meerdere blokkade-redenen worden geconstateerd, bijvoorbeeld een blokkade op inkomen ÉN een blokkade op auto's, of zelfs alle blokkade-redenen.

Ten opzichte van 2019 werden er in 2020 door het IB ruim 1.400 méér blokkades geconstateerd, met name op het onderdeel 'vermogen'. Dit komt omdat het IB bij het onderdeel vermogen gebruik maakt van de beginstand van het voorgaande jaar bij de belastingdienst.

Net als in 2019 heeft de BSGR in 2020 de uitkomsten van het IB goed geanalyseerd. Als er bij het IB slechts één blokkade werd geconstateerd werd eerst gecontroleerd of de BSGR al wél over deze ontbrekende informatie beschikte óf dat de BSGR over meer recente informatie beschikte dan het IB, in plaats van direct een verzoek om informatie naar de burger te sturen. Op basis van de reeds beschikbare informatie kon de BSGR wel direct een definitieve beoordeling van het kwijtscheldingsverzoek doen.

Van 6.342 kwijtscheldingsverzoeken met maximaal één blokkade vanuit het IB, beschikte de BSGR in 4.271 verzoeken wel over deze bij het IB ontbrekende informatie. Hierdoor konden deze kwijtscheldingsverzoeken direct worden beoordeeld en toegekend. Burgers hebben in 2020 dus direct de juiste afhandeling gekregen op basis van de meest recente informatie.

In 2020 zijn er iets minder kwijtscheldingsverzoeken ingediend, 49.362 ten opzichte van 49.684 in 2019, maar wel iets meer verzoeken zijn toegekend, 40.256 ten opzichte van 40.156 in 2019.

Het aantal beroepschriften kwijtschelding in 2020 is met 1.013 stuks ten opzichte van 2019 met 926 stuks licht gestegen. Het overgrote deel van de beroepschriften is ingediend omdat er sprake was van incompleetheid bij de uitspraak op de initiële aanvraag. Van het aantal beroepschriften in 2020 is uiteindelijk bijna 60% alsnog toegekend. De meest voorkomende reden van toewijzing is het verstrekken van recentere informatie door de belastingplichtige dan de informatie waar de BSGR zijn besluit op heeft genomen.

In 2020 is er met name op gestuurd om de gemiddelde doorlooptijd van de beroepen terug te dringen. In 86% van de beroepschriften wordt er binnen 6 weken een uitspraak gedaan.

Het aantal bezwaarschriften tegen de invorderingsmaatregelen ligt met 170 stuks in 2020 weer een stuk lager dan in 2019 toen er 257 bezwaarschriften werden ingediend. Deze grote daling wordt verklaard door de herintroductie van de kosteloze betalingsherinnering. Er zijn veel minder aanmaningen en dwangbevelen verstuurd (in de maand maart zelfs helemaal niet i.v.m. de tijdelijke opschorting van de dwanginvordering).

In 2020 is er door de BSGR middels aanmaningen en dwangbevelen voor circa € 1,7 miljoen aan invorderingskosten opgelegd aan burgers. Dit bedroeg in 2019 € 2,25 miljoen.

Voor wat betreft de WOZ hebben een verdere stijging in het aantal WOZ-bezwaren, areaaluitbreiding, de tijdelijk 'dubbele' werkzaamheden op het gebied van gegevensbeheer in het kader van de overgangsfase naar 'waarderen op gebruiksoppervlakte' alsmede het absorberen en finetunen van restanten objecten uit dit project, wel hun wissel getrokken op de reguliere deelprocessen.

Er is lopende 2020 de keuze gemaakt om extra in te zetten op de afhandeling van de bezwaarschriften om enerzijds zo min mogelijk achterstanden over te hevelen naar kalenderjaar 2021 en anderzijds de uitkomsten van de bezwaren tijdig mee te kunnen nemen in de herwaardering belastingjaar 2021. De voormeldingen, betrekking hebbend op waardpeildatum 1 januari 2020/belastingjaar 2021, zijn opnieuw geïntroduceerd maar zijn doorgeschoven naar januari 2021. Naast de informele bezwaarschriften en informatieverzoeken zien we in de voormeldingen een extra middel in de communicatie naar de inwoners. Deze is voor belastingjaar 2020 met name ingezet in het geval van forse waardeinstijgingen en geeft de inwoners de mogelijkheid om voorafgaande aan de aanslagoplegging aan te geven dat zij het mogelijk niet eens zijn met de vastgestelde WOZ-waarde. We hopen daarmee tevens dat de inwoners de weg naar de BSGR zelf gaan/blijven maken in plaats van daarvoor een (NCNP)bureau in te schakelen.

Op het project 'van inhoud/bruto vloeroppervlakte naar gebruiksoppervlakte' zijn in 2020 verdere stappen voorwaarts gemaakt; het voortgangsperscentage op totaalniveau zit rond de 80%. Een aantal gemeenten (Gouda, Leiden, Leiderdorp en Voorschoten) zijn bijna geheel afgerond en komen daarmee in de procesfase terecht. De laatste objecten (maximaal 5% per gemeente) zullen in het reguliere proces worden geabsorbeerd. Voor de procesfase zijn, na de finale-aanlevering van de gegevens aan de BAG afdelingen van de gemeenten, nadere afspraken uitgewerkt. Het is niet ondenkbaar dat werkwijzen per gemeente gaan verschillen; de BAG afdelingen zijn niet in elke gemeente op hetzelfde kwaliteitsniveau ingericht. Dit komt de uniformiteit en daarmee de mogelijk te behalen efficiencywinst in de toekomst niet ten goede.

De gemeenten Gouda en Leiderdorp zijn, als Pilot-gemeenten binnen de BSGR, voor belastingjaar 2021 (waardepeildatum 1 januari 2020) voor het eerst op gebruiksoppervlakte gewaardeerd. Grotere waardeschommelingen zijn zichtbaar geworden als gevolg van wijziging in de grondslag voor de waardering (m2 in plaats van m3) alsmede een upgrade in de kenmerken en geometrie van de objecten.

Het toegekende budget zal niet toereikend zijn om het project (tijdig) in de eerste helft 2021 af te ronden. De (tijds)inzet op de complexere vrijstaande (en in mindere mate ook de niet uniforme 2/1 kapwoningen) is aanzienlijk hoger dan op basis van de beschikbare kengetallen en bandbreedtes, op landelijk niveau, bij aanvang van het project ingecalculeerd waren. Deze leggen een dermate druk/beslag op de capaciteit dat naar alle waarschijnlijkheid alternatieven aangewend moeten worden om deze categorieën (tijdig) te kunnen afronden. Keuzes zullen slechts uitgevoerd worden wanneer het minimaal te behalen kwaliteitsaspect gewaarborgd kan worden, na overleg met de desbetreffende gemeente(n).

Ook in 2020 heeft de stijgende tendens van het aantal bezwaarschriften helaas doorgezet met als gevolg een toename van circa 16%. Daarnaast dienden er in 2020 nog 1560 bezwaren betrekking hebbend op belastingjaar 2019 afgedaan te worden; hiervoor was eind december een verdagingsbrief verzonden. Deze 'oude' bezwaren zijn nagenoeg allemaal tijdig op uitspraak gegaan

Het aantal ingediende niet-woning bezwaarschriften lijkt wederom wat terug te lopen waarbij wel aangetekend moet worden dat het aantal bezwaren over belastingjaar 2020 in de loop van 2021 nog zal toenemen door de achterstand op het aantal openstaande nog te onderzoeken objecten. Deze objecten zullen niet eerder dan in 2021 op aanslag gaan en zorgen voor een toename van het aantal bezwaren over belastingjaar 2020.

Het aantal woningbezwaren is voor belastingjaar 2020 wederom gestegen en bevindt zich boven de landelijke norm: de toename is echter iets minder dan de landelijke stijging.

De informele bezwaarafhandeling heeft, als gevolg van de uitbraak van Corona, op een andere wijze plaatsgevonden dan vooraf gecommuniceerd. De informele afhandeling op locatie voor de gemeenten Zoeterwoude en Bodegraven-Reeuwijk heeft niet/slechts gedeeltelijk plaatsgevonden en is omgezet in informele telefonische afhandeling. Daarnaast is deze met circa 2 weken uitgebreid om te kunnen voldoen aan de aanvragen. Evaluatie van dit procesonderdeel heeft opgeleverd dat de maximale inzet op de informele bezwaarafhandeling echter in de toekomst niet meer dan 4 weken zal zijn om te voorkomen dat wettelijke termijnen in het gedrang komen.

De toename in de WOZ bezwaren op objectniveau bedraagt circa 12%; parallel daaraan is een toename van circa 12% van het aantal NCNP- en gemachtigden bezwaren zichtbaar. Deze toename is procentueel beduidend minder dan voorgaand jaar maar is nog altijd behoorlijk te noemen. Daarmee benadert het percentage WOZ bezwaren ingediend via NCNP bureaus en andere gemachtigden bij de BSGR inmiddels het landelijke percentage (42,5% BSGR vs 40,4% landelijk, bron: www.waarderingskamer.nl – Feiten over de WOZ). Daar waar BSGR voorgaand jaar al te maken heeft gehad met een enorme stijging, is deze nu op landelijk niveau meer zichtbaar geworden. Het BSGR-gebied blijft blijkbaar een interessante markt voor de NCNP bureaus. Het aantal bezwaren ingediend door particulieren is procentueel nagenoeg hetzelfde gebleven.

Het aantal gegronde bezwaren op regelniveau vertoont de afgelopen jaren een stabiel beeld (circa 45-46%); dit kunnen zowel verminderingen als verhogingen betreffen. Ook eventuele onjuiste objectafbakeningen zorgen voor toekenning van een WOZ bezwaar. Wanneer in de toekomst de voormeldingen structureel en meer uitgebreid ingezet kunnen worden, zou dit een positieve beïnvloeding van het aantal toekenningen en daarmee een beïnvloeding van de proceskostenvergoedingen tot gevolg kunnen hebben. Extra inzet aan de 'voorkant' van het proces zou op deze wijze kunnen leiden tot mindere inzet aan de 'achterkant' van het proces.

Na afronding van alle bezwaren belastingjaar 2020 zal een uitgebreide analyse worden uitgevoerd op dit procesonderdeel; de omvang en invloed van de NCNP bezwaren, invloed van stijging van de gemeentelijke tarieven en differentiatie op gemeenteniveau zullen hierin worden meegenomen.

De uitkomst van het door de minister van Rechtsbescherming, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Financiën, aan de Tweede Kamer toegezegde onderzoek naar ongewenste effecten van NCNP-bureaus is wederom uitgesteld en wordt nu in de eerste helft van 2021 verwacht. Hieruit zal mogelijk blijken of de huidige systematiek landelijk blijft bestaan of dat er voor aanpassingen of alternatieven gekozen zal gaan worden. Echter wanneer men waarden juridisch lijkt te blijven vertalen als een 'wiskundige, vaststaande berekening' in plaats van de definitie zoals deze bedoeld is, namelijk 'zo goed mogelijk schatten of benaderen', zullen de ingediende bezwaren door (m.n.) NCNP bureaus naar verwachting blijven stijgen, zeker in een (explosief) stijgende markt welke bovendien te maken heeft met stijgende gemeentelijke lasten.

In het verlengde van de stijging van het aantal WOZ bezwaren, is ook een stijging van het aantal beroepszaken over 2020 te verwachten; deze is echter nog niet zichtbaar. In december 2020 zijn relatief veel bezwaren afgedaan. De wettelijke termijn om in beroep te gaan, is hiervan nog niet verlopen. Met name de NCNP bureaus hebben ook in 2020 vaker een beroepsschrift ingediend.

Advies

Het Algemeen bestuur wordt gevraagd:

- kennis te nemen van de belastingrapportage 2020 en in te stemmen met de rapportage belastingen 2020 en met de daarin opgenomen verantwoordelijkheden.
-

Besluit

Besloten conform advies	Ja
De voorzitter	
De secretaris	